

PARTICIPATIE OVER DE SCHOOLMUREN HEEN

KINDERRAAD ANDERLECHT - BASISCHOOL

De dienst onderwijs van de gemeente Anderlecht zet al sinds 2006 in op de kinderraad waarbij alle Nederlandstalige lagere scholen worden uitgenodigd om met hun 5de leerjaar deel te nemen. Na twee jaar rond mobiliteit te hebben gewerkt werd sinds 2008 jaarlijks een nieuw onderwerp aangesneden. Thema's die reeds de revue passeerden: de eetbare gemeente, afval en vergroening, water, klimaat, voeding en netheid. In 2014-2015 komt het thema 'speelnatuur' aan bod. De raad bestaat dit schooljaar uit een 12-tal jonge vertegenwoordigers. Samen leren zij debatteren en opkomen voor de belangen van de Anderlechtse kinderen. Gedurende één schooljaar hebben zo'n 230 leerlingen deelgenomen en gedebatteerd over hun jaarthema.

PROJECTVERLOOP

De ongeveer 10 tot 15 deelnemende scholen uit alle netten van de gemeente Anderlecht krijgen van een gemeenteambtenaar een inleiding tot het project. Ook de leerkrachten krijgen informatie over het verloop. Vervolgens zal men via een verkiezing in de klas uit elke school één leerling afvaardigen voor een aantal activiteiten onder begeleiding van GoodPlanet vzw, een NME-organisatie.

'De klasgenootjes hebben mij verkozen', vertelt Morgane (10) van het Sint-Niklaasinstituut. 'Ik moet hun ideeën hier komen verdedigen en morgen breng ik verslag uit in de klas.'

Deze leerlingen brengen stap per stap via foto's verslag uit van hun bezoek of overleg. Zo lichten ze toe wat ze allemaal gedaan hebben (vb. de Ladder van Lansink besproken, een mindmap rond netheid gemaakt, enz.). Ze geven telkens een opdracht door aan de hele klasgroep (vb. een netheidsonderzoek doen in de school, een discussie voeren rond afval en netheid,...). De klas werkt deze uit tegen de volgende bijeenkomst van de kinderraad.

Zo komen er dankzij de klasdebatten in totaal ongeveer 230 leerlingen met het onderwerp in contact.

Al deze stappen leiden tot concrete aanbevelingen aan de schepenen van jeugd en onderwijs. Deze zijn zowel gericht op de openbare ruimte van de gemeente als op de Anderlechtse scholen.

De gemeente omschrijft volgende doelen:

De gemeente Anderlecht heeft een Nederlandstalige kinderraad opgericht met als doel naar de stem van kinderen en jongeren te luisteren, hieraan belang te hechten én rekening te houden met hun inbreng. Kinderen en jongeren laten participeren, betekent dat er wordt geluisterd naar hoe zij de hen omringende wereld ervaren en hoe zij die denken te kunnen vormen.

(Bron: website gemeente Anderlecht)

Stappenplan

Het traject ziet er uit als volgt. Op de eerste raadsbijeenkomst is er volop aandacht om het thema te verkennen. Wat zijn de problemen en mogelijkheden nu precies? Wat betekent dit voor de buurt of op school?

Bij de volgende sessie buigen de afgevaardigden zich al over mogelijke oplossingen en kansen voor de eerder geformuleerde problemen en thema's. Hier ligt de nadruk op het positieve: hoe kunnen we beter? Creativiteit viert hier hoogtij. Meedoen met de kinderraad is dus zeker geen saaie bedoening: speelse activiteiten en elk jaar een nieuw themalied wisselen de 'meer ernstige' momenten af.

De kinderraad sluit zich ook niet op in mufte achterzaaltjes. Tijdens de derde sessie (die plaatsvindt in april) gaan de afgevaardigden op uitstap: een buurtwandeling of bezoek aan een bedrijf of ander initiatief,... het kan allemaal aan bod komen!

Een vrije woensdagmiddag opofferen om te vergaderen vinden ze niet erg: 'Je leert veel andere kinderen kennen', vindt Sohaïb. 'ik heb vandaag ook al heel wat plekjes leren kennen waarvan ik nog nooit gehoord had.'

Tot slot (in mei) wacht de taak om aanbevelingen op te stellen. Deze worden op de kinderdag afgegeven aan de schepen van onderwijs. De kinderen krijgen later feedback op hun voorstellen. Deze zullen ook aanleiding geven tot het volgende jaarthema. De kinderdag is meteen een beloning voor hun werk: er zijn leuke workshops en attracties.

ENKELE OPMERKELIJKE AANBEVELINGEN DOORHEEN DE JAREN

- Om afval te verminderen moeten we op school meer kraantjeswater drinken. Het probleem is dat dat vaak op school niet lekker smaakt doordat de leidingen in de school oud zijn. Daarom vragen we de Gemeente om de waterleidingen telkens te vervangen wanneer een schooltje gerestaureerd wordt. (Thema : Afval - 2010)
- Niet enkel een klimaatkinderraad in Anderlecht, maar ook een heus 'Brussels Kinderklimaatparlement'. Klimaat is immers iets dat je niet enkel op gemeentelijk niveau aanpakt. (Thema: Klimaat - 2012)
- Kooklessen met ouders: op deze manier kunnen we zowel de lokale, seizoensgebonden en vergeten groenten leren kennen, alsook de verschillende culturen van de klasgenootjes leren kennen via hun eetgewoontes en hen hopelijk ook beter leren begrijpen. (Thema: Duurzame voeding - 2013)
- Zorg er voor dat mensen opnieuw kunnen zwemmen in het water van beken, vijvers en rivieren. Wij denken dat ze het dan vanzelf beter proper gaan houden. Want wie zwemt er graag in vuil water? (Thema: Netheid - 2014)

WAT IS ER ONLANGS GEREALISEERD

Naar aanleiding van de aanbevelingen van de Kinderraad 2011 en 2012 besloot de gemeente een logo uit te vaardigen voor 'netste school'. Deze kregen de scholen na deelname aan de Kinderraad 2013 en na het voldoen aan verscheidene facetten van netheid in de school.

Participatie

Binnen natuur-en milieueducatie (NME) kan je verschillende niveaus onderscheiden. Het meest laagdrempelige is louter informeren gevolgd door sensibiliseren. Wil je naast kennis en aanvoelen ook concrete veranderingen? Dan is activeren aan de orde. Laagdrempelige tot meer ambitieuze acties leiden vaak tot verrassende evoluties.

Op de hoogste trap staat participatie. Lees: betrokkenheid, inbreng, burgerzin en beleidsbeïnvloeding. Kinderen, jongeren (en volwassenen) ervaren de stappen tot verandering en maken deel uit van het ganse proces. Dit wil niet altijd zeggen dat alles zomaar lukt, maar vaak zijn er structurele wijzigingen in positieve zin. Daar deel van uitmaken is een sterke leerervaring!

INFO

- Kinderraad
1070 Anderlecht
Verantwoordelijke Dienst Onderwijs: Bram Vandenbroucke
- Begeleiding: Kelly De Leuze (GoodPlanet Belgium - kelly@goodplanet.be)
- Aantal deelnemende lagere scholen: 10 tot 15.
- Meer info: <http://www.anderlecht.be/kinderen-en-jeugd/kinderraad>